

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0414U003874

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 11-09-2014

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гребінь Світлана Миколаївна

2. Hrebin Svitlana Mykolaivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 09.00.03

Назва наукової спеціальності: Соціальна філософія та філософія історії

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 28-08-2014

Спеціальність за освітою: 7.01010201

Місце роботи здобувача: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 14.053.02

Повне найменування юридичної особи: Житомирський державний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125208

Місцезнаходження: вул. В. Бердичівська, 40, м. Житомир, Житомирський р-н., Житомирська обл., 10008, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: 69600, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 66

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 02.41

Тема дисертації:

1. Дитинство як соціокультурний феномен: соціально-філософський аналіз
2. Childhood as a Sociocultural Phenomenon: Social-Philosophical Analysis

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні розроблена й обґрунтована теоретична модель соціокультурної трансформації дитинства, у відповідності з якою в межах ціннісно-онтологічного підходу доведено, що дитинство - одна з визначальних форм буття людини, ціннісно-зорієнтована на створення "образу людини" як майбутньої особистості (особа в суспільстві, особа в колективі, особа в "самості"). У дитячому віці формується комплекс уявлень щодо пізнання світобудови й суспільства, засобів досягнення та засвоєння своєї ролі та місця у дорослому житті. Аргументовано, що основним призначенням соціокультурного виміру дитинства як початкового періоду розвитку особистості є самоствердження дітей, формування образу людини в контексті гармонізації її стосунків з навколишнім світом, унеможливлення асоціальних і протиправних форм самореалізації. На основі соціально-філософського аналізу дитинство як соціокультурний феномен розкрито у контексті історичних типів культури (архаїка, християнство, модерн, постмодерн). Дитина, як "потенція" дорослої особистості, підпорядкована загальним закономірностям буття.

Констатовано, що дитинство як соціальна спільність зі своїми інтересами, цінностями, світосприйняттям і потребами, займає певне положення в соціальній структурі суспільства, має свої характерні ознаки, змістовну специфіку, яка підвладна змінам соціально-історичної реальності. Окреслено сутність і напрямки розгортання глобальних соціокультурних процесів, що зумовлюють характерні особливості соціалізації та індивідуалізації сучасної дитини. Доведено, що, впливаючи на буття дитини, сутнісні риси сучасної епохи породжують "кризу дитинства", амбівалентність у змісті сучасного дитинства, охарактеризовано прояви асоціальних форм самореалізації дітей. З'ясовано, що у вітчизняній культурі ідентифікація дитини традиційно відбувалася через затверджені норми як основи несуперечливості й адекватності розвитку дитини в конкретній соціокультурній ситуації. Виявлено досягнення і прорахунки України щодо забезпечення якості дитинства, досліджено ефективність вітчизняного нормативно-правового підґрунтя його існування та розвитку. Запропоновано можливі шляхи подолання "кризи дитинства" та поліпшення становища дітей в Україні.

2. This thesis has developed and justified the theoretical explanatory model of socio-cultural transformation of childhood, according to which within the value-ontological approach it has revealed that childhood is a particular being, a prototype of human content, value-oriented establishment "image of man" as a future personality (personality in society, in the collective identity, the identity of "a self"). In childhood, the complex of ideas about the universe and the knowledge of society is formed with determined means to achieve and learn the role and the place in adult life. It is proved that the primary purpose of the socio-cultural dimension of childhood as a period of initial development of the individual is self-affirmation of children, formation of the human being image in the context of the harmonization of its relationship with the environment, prevention of antisocial and illegal forms of self-realization. On the basis of socio-philosophical analysis childhood, as a socio-cultural phenomenon, is disclosed in the context of historical types of culture (archaic, Christianity, modern, postmodern). Child as "potency" of adult personality is subordinated to the general laws of life. It is stated that childhood as a social community with their interests, values, worldview and needs, occupies a definite position in the social structure of society has its own characteristic features, the specific content which is subject to changes in the socio-historical reality. It outlines the nature and direction of deployment of global cultural processes that determine the characteristics of socialization and individualization of the modern child. It is proved that, having an influence on the child's life, the essential features of the modern era generate "crisis of childhood", ambivalence in the modern sense of childhood, characterized manifestations of antisocial and illegal forms of self-kids realization. It was found that the national culture of the child identification has traditionally occurred through the approved standards as the basis for consistency and adequacy of the child in a particular socio-cultural situation. The thesis has found out the achievements and miscalculations of Ukraine in relation to providing quality of childhood as well as the efficiency of domestic normatively legal subsoil of its existence and development. It suggests possible ways to overcome the "crisis of childhood" and improve the situation of children in Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Утюж Ірина Геннадіївна
2. Utiuzh Iryna Hennadiivna

Кваліфікація: д.філос.н., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Александрова Олена Станіславівна
2. Александрова Олена Станіславівна

Кваліфікація: д.філос.н., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковтун Наталія Михайлівна
2. Ковтун Наталія Михайлівна

Кваліфікація: к.філос.н., 09.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Козловець Микола Адамович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Козловець Микола Адамович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.